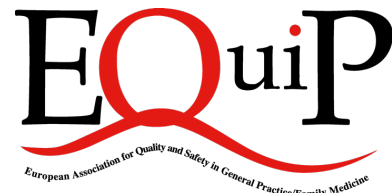


VYHLÁSENIE O KONSENZE

ROVNOSŤ: ZÁKLADNÝ ROZMER KVALITY PRIMÁRNEJ STAROSTLIVOSTI

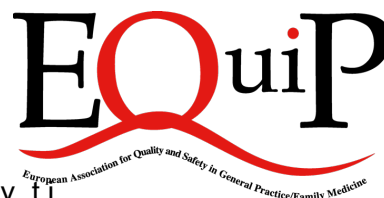


EQuiP, Európska spoločnosť pre kvalitu a bezpečnosť v rodinnej praxi, jedna z európskych sietí organizácie WONCA, v roku 2013 v Paríži zorganizovala prvú otvorenú jarnú schôdzu na tému rovnosť v primárnej zdravotnej starostlivosti. V tom čase tiež vznikla pracovná skupina pre rovnosť, ktorej cieľom je pokračovať v diskusii o rovnosti v rámci siete a zabezpečiť, aby téma rovnosti bola braná do úvahy pri činnostiach EQuiP spolu s ostatnými rozmermi kvality. Toto vyhlásenie o konsenze je výsledkom série diskusií a workshopov, ktoré sa konali na konferenciách a schôdzach EQuiP a Wonca od roku 2013 do roku 2017.

1. EQuiP uznáva **rovnosť ako základný rozmer kvality zdravotnej starostlivosti**, spolu s účinnosťou, efektívnosťou, bezpečnosťou, včasnou a orientáciou na pacienta. Rovnocenná zdravotná starostlivosť sa považuje za zdravotnú starostlivosť, v rámci ktorej prístup k starostlivosti, liečba a výsledok starostlivosti nezávisia od žiadnych charakteristík pacienta okrem jeho zdravotných potrieb. Posilnené služby by mali byť poskytnuté tam, kde sú zdravotné potreby väčšie (vertikálna rovnosť). Tam, kde sú potreby rovnaké, by sa nemali vyskytovať žiadne rozdiely v službách (horizontálna rovnosť).
2. EQuiP zastáva názor, že **rovnosť by mala byť jedným zo základných princípov, ktoré usmerňujú organizáciu praxe a procesy v rámci primárnej starostlivosti**.
3. **Posilnenie rovnosti v primárnej zdravotnej starostlivosti si vyžaduje kroky, ktoré bojujú s finančnými prekážkami v zdravotnej starostlivosti, ale aj kroky, ktoré zaručia dostupnosť a prijateľnosť starostlivosti pre všetkých pacientov.** EQuiP podporuje výzvu na všeobecnú zdravotnú starostlivosť, aby sa zabezpečilo, že každý človek môže využívať potrebné podporné, preventívne, liečebné, rehabilitačné a paliatívne zdravotné služby bez toho, aby bol pri vystavený finančným ťažkostiam. EQuiP tiež zdôrazňuje dôležitosť boja proti nefinančným prekážkam prostredníctvom zabezpečenia spravodlivého geografického rozloženia vysokokvalitných zdravotníckych zariadení a liekov, dostupnosti personálu so správnymi zručnosťami na správnom mieste, dobre vybavených zariadení v ľahko dosiahnuteľnej vzdialenosti a služieb prijateľných pre všetkých pacientov a skupiny pacientov.¹
4. **Poskytovatelia primárnej starostlivosti by mali zväziť sociálno-ekonomické, demografické, kultúrne a iné relevantné charakteristiky pacienta.** Takýmto spôsobom môže byť zdravotná starostlivosť prispôbena špecifickým zdravotným potrebám pacienta. Prípadné zaznamenávanie údajov pacienta v zdravotnej karte musí podliehať súhlasu pacienta a rešpektovať jeho súkromie a dôvernú informáciu. Výhody zaznamenávania týchto charakteristík by mali prevažovať nad akýmkoľvek rizikom diskriminácie. Za žiadnych okolností by tieto informácie nemali byť použité na odoprenie lekárskej starostlivosti alebo na poskytnutie lekárskej starostlivosti v nižšej kvalite z dôvodu demografického, sociálno-ekonomického alebo etnického statusu.
5. **EQuiP dôrazne odporúča odborníkom a ambulanciám primárnej starostlivosti, aby vyhodnotili rovnosť poskytovanej starostlivosti a podnikli kroky na zlepšenie kvality založené na praxi tak, aby zohľadnili cieľ rovnosti v zdravotnej starostlivosti.** Toto hodnotenie môže zahŕňať analýzu rovnosti v indikátoroch výsledkov (napr. miera vakcinácie, spokojnosť pacientov), ale aj analýzu kritických udalostí a samohodnotenie personálu. Informácie z hodnotenia by mali byť použité na prispôbenie postupov podávania starostlivosti potrebám pacientov, pretože poskytovanie rovnakej starostlivosti všetkým pacientom znamená nerovnosť v poskytovaní starostlivosti.

¹ Týmto vyhlásením EQuiP podporuje správu európskeho panelu EXPH o prístupe k zdravotníckym službám v Európskej únii.

6. **EQuIP žiada, aby zdravotnicke orgány podporili odborníkov na primárnu starostlivosť pri poskytovaní rovnocennej starostlivosti a aby úroveň podpory zodpovedala vyhodnotenej úrovne potrieb populácie, ktorej slúži.**



Táto podpora môže zahŕňať zvýšenie finančnej odmeny, t.j. kompenzáciu za čas a zdroje investované pri poskytovaní rovnocennej starostlivosti, materiálnu podporu, napr. vzdelávacie materiály o citlivosti voči diverzite a informačnú podporu, t.j. kontinuálne vzdelávacie programy zamerané na tému rovnosti.

Do rozhodovania o podporných stratégiách by sa mali zapojiť odborníci na primárnu starostlivosť, ktorí poznajú každodennú realitu práce v znevýhodnených oblastiach a/alebo so zraniteľnými skupinami, aby podniknuté kroky zodpovedali potrebám praxe a poskytovateľov.

7. **EQuIP považuje spoluprácu medzi odborníkmi za kľúčovú stratégiu pri poskytovaní rovnocennej zdravotnej starostlivosti, ktorá dosiahne maximálny prínos pre pacientov s komplexnými potrebami.** Spojenie expertízy zdravotníckych a sociálnych pracovníkov v primárnej aj špecializovanej starostlivosti a lepšia koordinácia starostlivosti môže komplexnejšie naplniť zdravotné a sociálne potreby pacientov. Organizácia spolupráce medzi odborníkmi musí byť navrhnutá podľa špecifického kontextu, aby sa optimalizovali príležitosti a dostupné zdroje.
8. **EQuIP podporuje medzinárodnú výzvu na primeranú univerzálnosť činností proti nerovnosti v zdravotníctve: financovanie a poskytovanie univerzálnych služieb v rozsahu a intenzite primeranej úrovni potrieb.**
9. **EQuIP považuje primárnu starostlivosť orientovanú na komunitu za stratégiu, ktorá bojuje proti sociálnym determinantom zdravia prostredníctvom určenia prioritných zdravotných potrieb komunity a rozvoja a začlenenia príslušných iniciatív do partnerstiev s členmi komunity, pacientmi a zainteresovanými stranami.**
10. **EQuIP dôrazne odporúča, aby všetci odborníci na primárnu starostlivosť boli vyškolení o dôležosti sociálnych determinantov zdravia, starostlivosti orientovanej na komunitu, kontakte s diverzitou a spolupráci medzi odborníkmi.**
Toto úsilie by malo byť priebežne posilňované programami odborného rozvoja.
11. **Odborníci na primárnu starostlivosť by mali zastávať úlohu zástancov nielen pre jednotlivých pacientov, ale aj pre celé skupiny a populácie pacientov,** keďže sú svedkami sociálnych podmienok, v ktorých ľudia žijú a pracujú a nerovností v zdravotníckom systéme a zdravotných nerovností.

Dokument zostavila skupina pre rovnosť EQuIP a schválilo valné zhromaždenie EQuIP počas schôdze v Záhrebe 18.11.2017.

Informácie budú dostupné v ePDF spolu s príkladmi, nástrojmi a prípadmi.

Aktuálne informácie získate na web stránke EQuIP: www.equipwoncaeurope.org

Piet Vanden Bussche
Predseda EQuIP